

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

PÖYTÄKIRJA

VN/5468/2020

1/3

9.10.2020

KAUPAN TOIMIALAN TULEVAISUUSSELONTEON OHJAUSRYHMÄN KOKOUS 3/2020

Aika: Torstai 24.9.2020 klo 10.30 - 12.18

Paikka: Skype -kokous

Osallistujat: Ilona Lundström, työ- ja elinkeinoministeriö (puheenjohtaja)
Mikko Kiesiläinen, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry (sijaistaa Jouni Hakalaa)
Mari Kiviniemi, Kaupan Liitto ry
Johanna Sipola, Keskuskauppakamari
Sami Karhu, Osuustoimintakeskus Pellervo ry
Annika Rönni-Sällinen, Palvelualojen ammattiliitto PAM
Juha Ruotsalainen, Perheyrittäjien Liitto ry, Veho Oy AB
Kari Luoto, Päivittäistavarakauppa PTY ry
Marica Twerin, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto ry
Lauri Muranen, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry (sijaistaa Hannu Jouhkia)
Tiina Toivonen, Suomen Yrittäjät ry
Markku Uitto, Teknisen Kaupan Liitto ry
Anna-Leena Miettinen, maa- ja metsätalousministeriö (sijaistaa Minna-Mari Kailaa)
Antti T. Leinonen, oikeusministeriö
Petri Haltia, opetus- ja kulttuuriministeriö (paikalla klo 11.15 asti)
Mari Pajula, sosiaali- ja terveysministeriö
Anna-Leena Seppälä, ympäristöministeriö
Tuulia Hakola-Uusitalo, Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Pasi Järvinen, työ- ja elinkeinoministeriö
Sampsa Nissinen, työ- ja elinkeinoministeriö
Eeva Vahtera, työ- ja elinkeinoministeriö
Mikko Huuskonen, työ- ja elinkeinoministeriö
Hämäläinen Pertti, työ- ja elinkeinoministeriö (sihteeri)
Natalia Härkin, työ- ja elinkeinoministeriö (sihteeri)

Kokouksessa erikseen kutsuttuina asiantuntijoina:

Lasse Mitronen, Aalto Yliopisto (kello 11.20 lähtien)
Matti Puttonen, Ernst & Young Oy

Poissa: Markku Stenborg, valtiovarainministeriö
Tiina Vyyryläinen, Kuluttajaliitto ry
Sini Wirén, liikenne- ja viestintäministeriö

Asialista:**1. Kokouksen avaaminen ja paikalla olevien toteaminen**

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 10.30 toivottaen kaikki tervetulleiksi kokoukseen sekä todeten, että sihteeristö toteaa kokouksessa paikalla olevat Skypeen osallistujajen-
tystä.

2. Asialistan hyväksyminen

Asialista hyväksyttiin muutoksitta kokouksen työjärjestykseksi.

3. Edellisen kokouksen 2/2020 pöytäkirjan hyväksyminen

Hyväksyttiin kokouksen 2/2020 pöytäkirja muutoksitta.

4. Puheenjohtajan ajankohtaiskatsaus

Puheenjohtaja keskittyi ajankohtaiskatsauksessa EU:n elpymis- ja palautumistukiväline RRF:iin (Recovery and Resilience Facility), josta Suomen osuus on 2,33 miljardia euroa. RRF -rahoitus on käytettävissä vuoteen 2023 asti. Suomen kansallinen valmis-
telu on käynnissä ja siitä on tarkoitus antaa selonteko eduskunnalle syyskaudella 2020.

5. Projektin eteneminen

Natalia Härkin kertoi kaupan tulevaisuusselonteon valmistelun jatkoaikataulusta sekä hankittujen ostopalvelujen sisällöistä ja aikatauluista (=asiantuntija-artikkeli + Ernst & Young Oy:ltä hankitut asiantuntijapalvelut). EY:n yrityskysely on ollut kommentteilla ohjausryhmällä, virkamies- ja asiantuntijatyöryhmällä sekä asiantuntijoilla. Yrityskysely on käynnistymässä lähipäivinä.

Selonteon kirjallisen kuulemisen yhteenveto on kommentteilla ohjausryhmällä ja kommentit pyydetään 30.9.2020 mennessä selonteon sihteeristölle, kuten myös mahdolliset päivitystarpeet ohjausryhmän jäsenistöön. Härkin kertoi myös, että Elintarviketeollisuusliitolta on tullut pyyntö ohjausryhmän jäseneksi.

6. Selonteon rajaus ja sisältö

Härkin kertoi, että virkamiesvalmistelussa kaupan selonteko ehdotetaan rajattavan ensisijaisesti kuluttajille suuntautuvaan kauppaan. Selonteon sisältörajauksen ehdotus perustuu kirjallisessa kuulemisessa esiin nousseihin sisältöihin ja niiden keskeisiin kysymyksiin.

Käydyssä keskustelussa selonteon rajauksen ja sisältöluonnoksen peruslinjauksia pidettiin hyvänä sekä riittävän laajoina ja kattavina.

Täsmennyksinä nostettiin esille kivijalkakaupan tarkastelu osana kaupan elinvoimaa, verkkokaupan läpileikkaavuus päivittäistavarakaupassa ja koko kaupan alalla (ei vain

erikoiskaupassa) sekä kaupan alan yritysten kansainvälistymisen edistäminen. Koulutukseen esitettiin laajempaa tarkastelua (ammatillinen koulutus, korkeakoulutus, työssä oppiminen, elinikäinen oppiminen) ja aluekehityksessä olisi huomioitava maaseutu-kauppa ja monipalvelupisteet. Sääntelyä esitettiin tarkasteltavan sääntelyn sujuvoittamisen (ei purkamisen) näkökulmasta ja selonteon tarkastelun aikajaksolta (ei tämä hallituskausi). Lisäyksesityksenä oli sosiaalisen vastuun tarkastelu osana yritysvastuuta.

Päätettiin, että ohjausryhmän täsmennykset ja lisäyksesitykset otetaan osaksi selontekoa.

7. Asiantuntijoiden kuulemiset

- Kuluttaja lintuperspektiivistä, Tuulia Hakola-Uusitalo, KKV

Tuulia Hakola-Uusitalo alusti kuluttajakäyttäytymisestä, markkinoista sekä muutosvirtauksista taloustieteen perusteella, näkökulmana laaja perspektiivi asiaan.

- Työ- ja elinkeinoministeriön tilaama asiantuntija-artikkeli kaupan toimialasta, Lasse Mitronen, Aalto Yliopisto

Lasse Mitronen alusti työ- ja elinkeinoministeriön Lasse Mitroselta ja Elina Närväselältä tilaaman asiantuntija-artikkelin tavoitteista, sisällöstä sekä keskeisistä havainnoista ja johtopäätöksistä sekä skenaarioista kaupan tulevaisuudelle.

8. Asiantuntijoiden kuulemiset

Puheenjohtaja avasi keskustelun asiakohdassa 7 kuulluista esityksistä. Keskustelussa nousi esille, että työ- ja elinkeinoministeriön tilaama asiantuntija-artikkeli antaa hyvää tietoa ja pohjaa selonteon valmisteluun. Yhteisessä keskustelussa alustuksista nousivat esille esille kuluttajakäyttäytymisen muutokset (erityisesti omistajuudesta käytön ostamiseen), kaupan alan toimialaliukumat (kuten, aterioiden myynti kaupoissa tai myynti suoraan valmistajalta kuluttajille), kauppojen lukumäärän arvioitu väheneminen ja skenaarioiden realistsuus sekä verkkokauppojen kivijalkapisteet, kaupungistuminen ja sen vastatrendi koronan aikana.

9. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12.18.